

FIT FOR 55: STATUS OG UDFORDRINGER

Birger Lauersen, 24. marts, Enerkipolitisk Konference 2022

Udfordringen

Konklusion, Det Europæiske Råd (EU's stats og regeringschefer) 10.-11. december 2020:

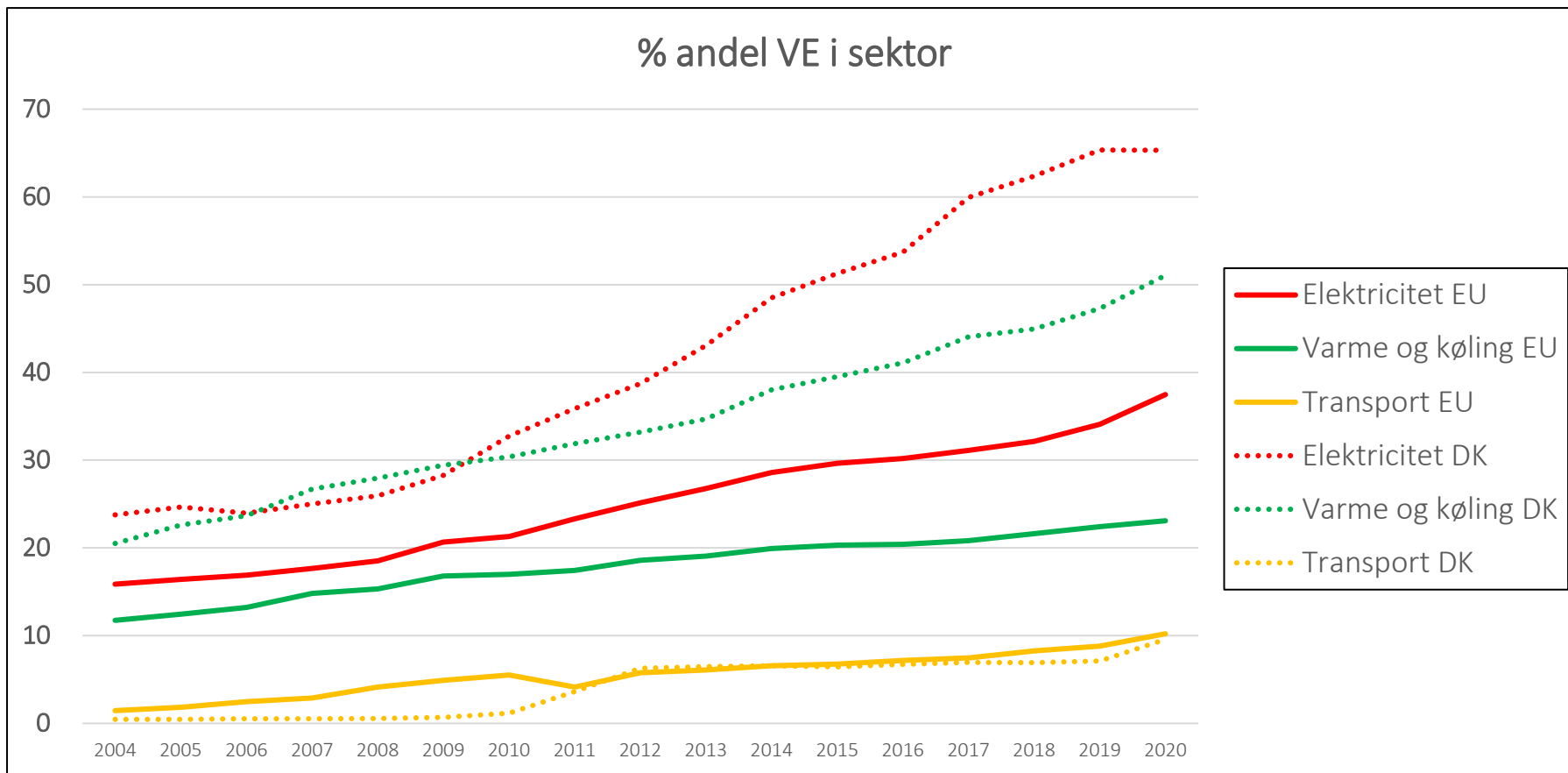
For at opfylde målet om et klimaneutralt EU senest i 2050 i overensstemmelse med målene i Parisaftalen er EU nødt til at hæve ambitionerne for det kommende årti og ajourføre sin ramme for klima- og energipolitikken. Det Europæiske Råd godkender derfor et bindende EU-mål om en netto reduktion af EU's egne drivhusgasemissioner på mindst 55 % senest i 2030 i forhold til 1990.

Det opfordrer medlovgiverne til at afspejle dette nye mål i forslaget til en europæisk klimalov og til at vedtage sidstnævnte hurtigst muligt.

Svaret

Hvorfor mere fokus på varme/ køl?

Ønskesedlen fra den europæiske branche

- **Mål:** *Accept af højere mål for VE og EE, forudsat de er fair og tilsvarende forpligtelser gælder varme-/kølemarkedet bredt og at behovet for støtte til omstilling anerkendes*
- **Definition af effektiv fjernvarme/-køl:** *Ser positivt på det, hvis den tillader og understøtter transition mod 100 % klimaneutrale systemer i 2050*
- **Integration af tredie-parts VE-/overskudsvarme:** *Behov for at betingelser (tekniske, økonomiske), der anerkender operatørers interesser*
- **Rammer for anvendelse af overskudsvarme:** *Behov for planlægning og koordination, stærkere instrumenter til at sikre potentiale for overskudsvarme bliver udnyttet*
- **Byernes rolle:** *Opmuntre til at byer over 50.000 indbyggere laver varmeplanlægning*
- **Systemintegration:** *Anerkendelse af fjernvarmens mulighed for at sikre el-systemet (kraftvarme/Power-to-heat) og optage VE-el samt varme fra nye el-anvendelser (f.eks. Power-to-X)*
- **Bygninger:** *Ligebehandling af "on-site" og "near-by", fjernvarme/-køl som opfyldelse af VE-mål*
- **Internalisering af CO2-omkostninger:** *Etablering af en CO2-pris for bygninger (udenfor ETS)*
- **Bæredygtighed biomasse:** *Hold fast i bestående krav! ikke nye krav, der vil skabe usikkerhed for investorer*
- **Statsstøtte:** *Revider regler så hurtigere godkendelse og højere støtteniveauer (nye projekter og renoveringer)*

Samlet bedømmelse

Positivt for fjernvarmen

- Fjernvarme og –køling nyder fremme
- Kommissionen vil have MS til at bruge analyse- & planlægningsinstrumentet – især m.h.t. overskudsvarme – og realisere, hvad de finder
- Men støtten er ikke uden konditioner: ingen kul, der skal være fremdrift mod VE, bedre forbrugerbeskyttelse
- Og der er også noget, der vil udfordre dansk fjernvarme!
  - Afgifter
  - Vilkår for biomasse
  - Tekniske detaljer

Forslagene I

Energi- effektiviserings- direktivet

- Højere EE-mål
- Lovfæster "Energy Efficiency First" princippet
- Fokus på varme og køling
- Krav om basisrettigheder for forbrugere fjv./-køl
- Krav til MS opfølgning på nationale varme/køle-analyser
- Brede CBA og forpligtelse til anvendelse af overskudsvarme
- Skrappere krav, med progression, til hvad der er "effektiv fjv./-køl (næste slide)

Vurdering: Samlet set mange gode elementer, der imødekommer en del ønsker. Dog risiko for at nogle krav opfyldes med suboptimale løsninger (læs: individuelle varmepumper).

Forslagene I – Effektiv fjernvarme og køling

Energi- effektiviserings- direktivet

Artikel 24

Varme- og køleforsyning

1. For at øge primærenergieffektiviteten og andelen af vedvarende energi i varme- og køleforsyningen forstås ved et effektivt fjernvarme- og fjernkølingssystem et system, der opfylder følgende kriterier:

- a. indtil den 31. december 2025 et system, der anvender mindst 50 % vedvarende energi, 50 % spildvarme, 75 % **kraftvarme** eller 50 % af en kombination af energi og varme af den nævnte art
- b. fra den 1. januar 2026 et system, der anvender mindst 50 % vedvarende energi, 50 % spildvarme, 80 % **højeffektiv* kraftvarme** eller mindst en kombination af denne type termisk energi, der tilføres nettet, hvor andelen af vedvarende energi udgør mindst 5 %, og den samlede andel af vedvarende energi, spildvarme eller højeffektiv kraftvarme udgør mindst 50 %
- c. fra den 1. januar 2035 et system, der anvender mindst 50 % vedvarende energi og spildvarme, hvor andelen af vedvarende energi udgør mindst 20 %
- d. fra den 1. januar 2045 et system, der anvender mindst 75 % vedvarende energi og spildvarme, hvor andelen af vedvarende energi udgør mindst 40 %
- e. fra den 1. januar 2050 et system, der udelukkende anvender vedvarende energi og spildvarme, hvor andelen af vedvarende energi udgør mindst 60 %.

* Maks. 270 g/CO₂/kWh produceret energi

Forslagene II

VE-direktivet

- Højere VE-mål
- Højere nationale mål, herunder for specifikke sektorer (indikativ, 2,1 %-point/år øgning af VE & overskudsvarme i fjernvarme/-køl - lande med 90 % "effektiv fjernvarme" undtaget)
- Øget fokus på anvendelse af overskudsvarme
- Mindre stramninger af bæredygtighedskriterier for biomasse
  - Lavere nedre grænse for anvendelse (5 MW, dog forenklet for 5-10MW)
  - "Kaskadepincip" – sikre prioriteret anvendelse af træ til 1:træprodukter, 2:levetidslængelse heraf, 3: genbrug, 4:genanvendelse, 5: bioenergi, 6:bortskaffelse
  - Ikke rundtømmer
  - CO2-besparelseskrav varme & el også gælde eksisterende anlæg

Vurdering: Samlet set mange gode elementer, der imødekommer en del ønsker.

Ændringer bør være overkommelige for DK f. v. .

Men risiko for at kræfter i Europaparlamentet vil arbejde benhårdt på at stramme bæredygtighedskravene.

Forslagene III

Energibeskatning

- Højere minimumsafgifter på fossile brændsler
- Afgift på træbiomasse på 3,3 kr/Gj
- Ingen ændring af minimumsafgifter på elektricitet

Vurdering: Afgiften på biomasse uacceptabel:

a) forringer fjernvarmens konkurrenceevne

b) friholder individuel anvendelse (brændeovnseffekten)

c) skævvrider konkurrencen med elektricitet – el fra biomasse lavere afgift end varme fra biomasse

Forslagene IV

Kvotesystemet (ETS)

- Tilpasses nye reduktionsmål
- Hurtigere neddrøsing af gratiskvoter
- Forslag om eget, parallelt kvotesystem for bygninger & transport, indføres fra 2026
  - Pålægges brændselsleverandører
  - Installationer under 20 MW i "nye" system
- Installationer over 20 MW bliver i det "gamle" ETS
  - Men anlæg over 95 % biomasse ud af ETS (nul gratiskvoter!)

Vurdering:

Positivt med CO₂-prissignal på hele varmemarkedet. I dag er 70 % af bygningsopvarmning ikke omfattet af CO₂-omkostninger (bortset fra lande med CO₂-afgifter). Næppe udfordring i DK, kan afløse CO₂-afgiften.

Uacceptabelt at eliminere biomasseanlæg fra ETS

Forslagene V

Bygnings- direktivet

(EPBD)

- Mange meget tekniske ændringer
- Både positive og negative elementer

Vurdering:

- a) Uheldig tendens til at se bygninger som isolerede "øer" uden systemmæssig kontekst*
- b) Introducerer kvalifikationskriterie for fjv. som rettelig hører hjemme i EED & RED*

Status

Fit for 55 pakken

VE-dir

- Europaparlamentet (EP): Udkast til betænkning, 1310 ændringsforslag hertil (offentliggøres snart)
- Rådet: Ønsker fleksibilitet, en gruppe lande (ej DK) modsætter sig øgede krav til bæredygtighed for biomasse

EED

- EP: Udkast til betænkning (ordfører Niels Fuglsang, S/D) udarbejdet, gode elementer især vedr. art. 24. Ændringsforslag hertil ikke offentliggjort
- Rådet: Art. 24 omdiskuteret (til COREPER)

EPBD

- Først offentliggjort i december, indledende øvelser

ETS

- EP: betænkning offentliggjort, knap 1200 ændringsforslag
- Rådet: Splitter vandene, ikke travlt

Energibeskatning

- Rådet: Ikke travlt...

Men der sker jo også andet....

Europæiske naturgaspriser tæt på rekord

TTF-kontrakter, euro pr. MWh

Kilde: Macrobond, Berlingske

DANSK FJERNVARME

Birger Lauersen
International chef

bl@danskfjernvarme.dk